

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Missende stof in de verslagen	2
Hoofdstuk 2: Overbodige stof in de verslagen	5
Hoofdstuk 3: Fouten in de verslagen	6

Hoofdstuk 1: Missende stof in de verslagen

Macro-economie

- Deel 1 – Hoofdstuk 2 – Pagina 24

De Taylorregel wordt op deze pagina benoemd. Echter wordt er geen formule bijgegeven, deze moet je wel kennen voor het tentamen waarbij je de target-interest (i_t) kunt berekenen.

- Stel dat π^e = verwachte inflatie, π^* = "target" inflatie, Y = productie/inkomen en Y^* = natuurlijke productie/inkomen of potentiële productie/inkomen
- Taylor regel: $i_t = a_0 + a_1(\pi_{t+1}^e - \pi^*) + a_2\left(\frac{Y_t - Y^*}{Y^*}\right)$
- met a_1, a_2 positief

Institutionele context

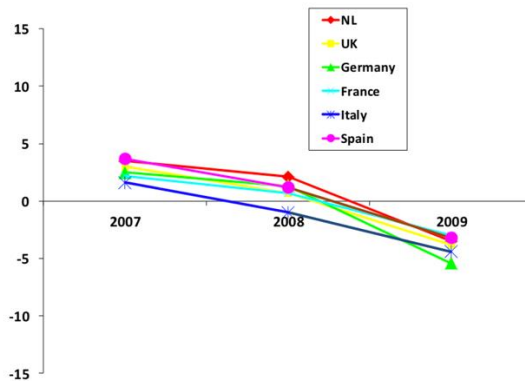
- Deel 2 – Hoofdstuk 9 – Pagina 59

Bij het stuk "Tegenstand tegen institutioneel ondernemerschap" moet bij de tweede situatie waarin succesvol ondernemerschap mogelijk is, namelijk ten tijde van crisis, een flink stuk stof worden toegevoegd. Dit betreft het stuk over de financiële crisis in 2009 en wie hier verantwoordelijk voor was.

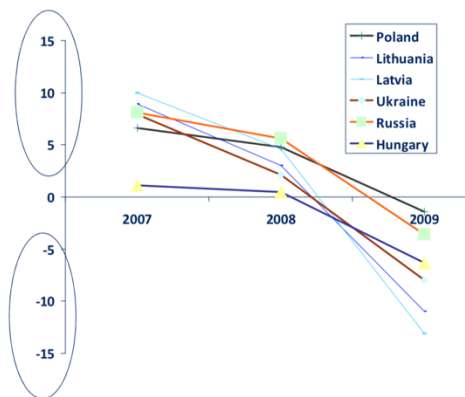
Landen in problemen

- Financiële crisis bracht veel landen in problemen
- December 2008: Regering van België komt ten val ten gevolge van de financiële crisis:
 - Controversiële rechtszaak over Fortis
 - Om de verkoop van Fortis België aan de Franse bank BNP Paribas te redden, heeft de Belgische overheid in alle stilte 3 miljard euro extra in de ontmantelde bank gestoken.
- Januari 2009: IJslandse regering valt
- Oktober 2009: Nieuwe regering in Griekenland openbaart dat het land in grote problemen verkeert.
- Immense vermindering van kapitaalstromen naar minder ontwikkelde en ontwikkelende markten.

BNP GROEI/AFNAME

BNP GROEI/AFNAME

Zoals hierboven te zien is nam het BNP een duikvlucht naar beneden. Links de West-Europese markten en rechts de opkomende Oost-Europese landen.

Deze crisis werd ook wel aangeduid als de “**European Sovereign-Debt Crisis**”. De aanhoudende financiële crisis maakt herfinanciering van overheidsschuld voor sommige landen in de eurozone moeilijk of onmogelijk zonder hulp van anderen. Terwijl de schuld slechts in een paar landen van de eurozone echt fors gestegen is, werd het gezien als een probleem voor het gebied als geheel. Dit wordt het **contagion/domino effect** genoemd.

Wie was er verantwoordelijk voor de crisis?

Markt

Wat was de rol van de markt?

- Meest directe oorzaak van crisis waren de problemen bij Bear Stearns & Lehman Brothers.
- Veel financiële bedrijven hadden geïnvesteerd in risicovolle producten die veel van hun waarde verloren toen de Amerikaanse en Europese huizenbubbel begon leeg te lopen tussen 2007-2009.
- Bedrijven versoepelden leencriteria om hypothecaire vraag te blijven voeden.
- Genereerden enorme winsten door het risico door te geven aan investeerders, bijv dmv hedge fondsen.

De markt kenmerkt zich door vanaf de jaren 80 te veranderen van relatiefocus naar productfocus. Sociale relaties worden minder belangrijk en alles wordt gericht op de korte termijn. Dit ging hand in hand met de introductie van nieuwe ingewikkelde financiële producten, zodat mensen de risico's niet meer konden inschatten. Bovendien stimuleerden financiële markten klanten om te lenen.

Staat

Wat was de rol van de staat?

- “Reaganomics”: monetaire injectie & stimuleer de economie.
-Sinds 1980 werden regels steeds lakser en verdween toezicht steeds meer in de VS.
- Succes in de VS
- Toezichhouders kon complexe markt steeds minder goed controleren.

Maatschappij

- **“Subprime mortgage lending”**
-Hypotheeken werden verstrekt aan mensen die het eigenlijk niet konden veroorloven.
-Makkelijke krediet genereert vraag, dat de huisprijzen verhoogt, waardoor het krediet weer wordt verhoogd.
-De bubbel begon toen mensen huizen kochten met de verwachting dat de hypotheek met winst kon worden vernieuwd.
- Kredietcultuur werd **“Credit Crunch”**
-Plotseling strengere richtlijnen om krediet te krijgen.
- Pensioenfondsen namen meer risico.

Alle 3 institutionele sferen beïnvloeden elkaar en veroorzaakten de “Perfecte storm”. De laatste knal was de stop op interbancaire leningen. Banken gingen financiële middelen verdedigen om veiligheid te garanderen en de banken vertrouwden elkaar niet meer. De centrale banken moesten hierdoor gigantische kapitaalinjecties doen. Het laatste begrip dat hierbij hoort is het **Imprinting Effect**. Dit is een proces waarbij gedurende een korte, kritische periode een organisatie gevoelig is voor externe invloeden, en daardoor opvallende eigenschappen ontwikkeld die kenmerkend zijn voor de omgeving ten tijde van die periode. Wanneer vervolgens de context veranderd, blijft de organisatie deze kenmerken houden, zelfs wanneer ze niet goed bij de veranderende omgeving passen.

Hoofdstuk 2: Overbodige stof in de verslagen

Voor zover bekend is alle stof in de verslagen nog relevant en niet overbodig. Ben jij van mening dat stof in onze verslagen niet (meer) relevant is om te studeren voor het tentamen? Aarzel niet en stuur een mail naar klantenservice@rekenmaarverslagen.nl en laat het ons weten.

Hoofdstuk 3: Fouten in de verslagen

- **Deel 1 – Hoofdstuk 1 – Pagina 5**

In de Rekenmaar verslagen wordt gewerkt met het Bruto Nationaal Product (BNP), zoals je deze term ook veel kunt vinden op internet of in encyclopedieën. In de hoorcolleges wordt echter gesproken van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit komt volledig op hetzelfde neer, echter is het hier voor de duidelijkheid nog even vermeld zodat er hier geen misverstanden over ontstaan.